

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/2192 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 9. novembra 2022

o posebnih določbah za programe sodelovanja za obdobje 2014–2020, ki se podpirajo v okviru evropskega instrumenta sosedstva in cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“, po motnjah pri izvajanju programov

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 178, člena 209(1) in člena 212(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je v sklepih z dne 24. februarja 2022 obsodil neizzvano in neupravičeno vojaško agresijo Rusije proti Ukrajini ter vpletenost Belorusije v to agresijo. Zaradi agresije je Komisija začasno prekinila sporazume o financiranju za programe sodelovanja med Unijo in Rusijo oziroma Belorusijo ter, kadar je ustrezno, državo članico, ki gosti organ upravljanja zadevnega programa. Od začetka vojaške agresije Rusije proti Ukrajini je Unija uvedla vrsto novih sankcij proti Rusiji in Belorusiji.
- (2) Zaradi ruske vojaške agresije je moteno izvajanje trinajstih programov čezmejnega sodelovanja, ki jih podpira evropski instrument sosedstva, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, med devetimi državami članicami, ki gostijo organ upravljanja programa, ter Ukrajino, Republiko Moldavijo, Rusijo in Belorusijo.
- (3) Zaradi goljufive narave predsedniških volitev avgusta 2020 v Belorusiji in nasilnega zatrtja miroljubnih protestov se je pomoč Unije Belorusiji že prilagodila na podlagi sklepov Sveta z dne 12. oktobra 2020.

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 20. oktobra 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 8. novembra 2022.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva (UL L 77, 15.3.2014, str. 27).

- (4) Zaradi vojaške agresije Rusije proti Ukrajini se Unija in zlasti njene vzhodne regije ter zahodni deli Ukrajine in Republika Moldavija soočajo z znatnim dotokom razseljenih oseb. Ta dotok predstavlja dodaten izziv za države članice in druge države, ki mejijo na Ukrajino, ter bi se lahko razširil na druge države članice, zlasti v času, ko njihova gospodarstva še vedno okrevajo zaradi posledic pandemije COVID-19.
- (5) Poleg tega sta bila dva programa transnacionalnega sodelovanja, ki ju podpirata evropski instrument sosedstva in Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) na podlagi Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, in sicer program Interreg za regijo Baltskega morja, v katerem sodeluje Rusija, in transnacionalni program za Podonavje, v katerem sodelujeta Ukrajina in Republika Moldavija, močno motena zaradi vojaške agresije Rusije proti Ukrajini oziroma v primeru Republike Moldavije zaradi tokov razseljenih oseb iz Ukrajine, ki so neposredna posledica te agresije.
- (6) Od uradnih obvestil o začasni prekinitvi sporazumov o financiranju za programe sodelovanja z Rusijo in Belorusijo je izvajanje vseh programov in projektov s tema državama začasno prekinjeno. Določiti je treba posebna pravila o nadaljnjem izvajanju programov sodelovanja, ki jih podpirata evropski instrument sosedstva in ESRR, tudi v primeru odpovedi zadevnega sporazuma o financiranju.
- (7) Izvajanje programov sodelovanja, ki jih podpira evropski instrument sosedstva, ureja Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 897/2014 ⁽⁴⁾. Vendar Izvedbene uredbe (EU) št. 897/2014 ni mogoče ustrezno spremeniti, ker njena pravna podlaga, Uredba (EU) št. 232/2014, od 31. decembra 2020 ne velja več. Zato je treba v ločenem pravnem instrumentu določiti posebne določbe v zvezi z nadaljnjim izvajanjem zadevnih programov sodelovanja.
- (8) Sporazuma o financiranju za programe sodelovanja z Ukrajino in Republiko Moldavijo nista začasno prekinjena. Vendar pa na izvajanje teh programov močno vplivata neizzvana in neupravičena vojaška agresija Rusije proti Ukrajini ter znaten tok razseljenih oseb iz Ukrajine v Republiko Moldavijo. Za obravnavanje izzivov za partnerje v programu, organe, pristojne za programe, in projektne partnerje je treba določiti posebna pravila o nadaljnjem izvajanju zadevnih programov sodelovanja.
- (9) Da bi se zmanjšalo breme za javne proračune, ki izvira iz potrebe po odzivu na neizzvano in neupravičeno vojaško agresijo Rusije proti Ukrajini ter na znaten tok razseljenih oseb iz Ukrajine, se pravilo o sofinanciranju iz Izvedbene uredbe (EU) št. 897/2014 ne bi smelo uporabljati za prispevek Unije.
- (10) Za spremembo stopnje sofinanciranja bi bilo treba le uradno obvestiti Komisijo o revidiranih finančnih preglednicah in drugih postopkovnih ureditvah. Treba je poenostaviti pravila o prilagoditvah in revizijah programov za programe, na katere neposredno vpliva vojaška agresija proti Ukrajini ali znaten tok razseljenih oseb iz Ukrajine. Vse morebitne posledične prilagoditve, vključno v zvezi s ciljnimi vrednostmi kazalnikov, bi bilo treba dovoliti kot del naknadne prilagoditve programa po koncu obračunskega leta.
- (11) Odhodki za projekte, ki obravnavajo migracijske izzive zaradi vojaške agresije Rusije proti Ukrajini, bi morali biti upravičeni od datuma začetka navedene agresije, 24. februarja 2022.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (UL L 347, 20.12.2013, str. 259).

⁽⁴⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 897/2014 z dne 18. avgusta 2014 o določitvi posebnih določb za izvajanje programov čezmejnega sodelovanja, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva (UL L 244, 19.8.2014, str. 12).

- (12) Čeprav je upravljanje projektov, ki jih je skupni nadzorni odbor že izbral, v pristojnosti organa upravljanja, mora pri nekaterih programih nekatere spremembe projektov odobriti skupni nadzorni odbor. Da bi pospešili potrebne spremembe, je zato treba določiti, da je za spreminjanje dokumentov, ki določajo pogoje za podporo projektom, na katere vplivajo motnje pri izvajanju programov, v skladu z nacionalnim pravom organa upravljanja pristojen le zadevni organ upravljanja brez predhodne odobritve skupnega nadzornega odbora. Moralo bi biti možno, da take spremembe med drugim tudi zajemajo zamenjavo vodilnega upravičenca ali vse spremembe finančnega načrta ali rokov za izvedbo. V zvezi z novimi projekti bi bilo treba organu upravljanja izrecno dovoliti, da podpisuje pogodbe po 31. decembru 2022, razen pogodb za velike infrastrukturne projekte. Vendar bi se morale vse projektne dejavnosti, ki jih financira program, zaključiti do 31. decembra 2023.
- (13) Vojaška agresija Rusije proti Ukrajini je povzročila višjo inflacijo od pričakovane ter nepričakovano zvišanje dobavnih cen in cen v gradbeništvu, ki skupaj vplivajo na izvajanje velikih infrastrukturnih projektov v zadevnih programih. Za izboljšanje tega stanja bi bilo treba dovoliti, da delež prispevka Unije, dodeljen takim projektom, preseže zgornjo mejo, določeno z Izvedbeno uredbo (EU) št. 897/2014, in sicer 30 % ob zaključku programa, pod pogojem, da je presežek izključno posledica nepričakovanega zvišanja dobavnih cen in cen v gradbeništvu.
- (14) Preverjanja, ki jih izvaja organ upravljanja, zajemajo upravna preverjanja in preverjanja projektov na kraju samem. Zaradi motenj pri izvajanju programov morda ne bo več mogoče izvajati preverjanj projektov na kraju samem v Ukrajini. Zato je treba zagotoviti možnost za izvajanje samo upravnih preverjanj. Kadar je bila infrastrukturna komponenta projekta uničena, preden je bilo mogoče izvesti preverjanja, bi bilo treba upravičencu omogočiti tudi prijavo povezanih odhodkov za potrditev obračunov na podlagi častne izjave upravičenca, v kateri bi bilo navedeno, da je projekt pred uničenjem ustrezal vsebini, določeni na računih ali dokumentih z enako dokazno vrednostjo.
- (15) Na podlagi izvedbene uredbe (EU) št. 897/2014 lahko projekti prejmejo finančni prispevek, če izpolnjujejo sklop podrobnih meril. Zaradi motenj pri izvajanju programov eno ali več navedenih meril, zlasti zahteva, da ima projekt jasen vpliv na čezmejno ali transnacionalno sodelovanje, morda ne bo izpolnjeno na začetku motenj ali ob zaključku zadevnega projekta. Poleg tega osnovni pogoj vključitve upravičencev iz vsaj ene od sodelujočih držav članic in vsaj ene od sodelujočih partnerskih držav morda ne bo več izpolnjen. Zato je treba določiti, ali se odhodki kljub temu lahko štejejo za upravičene, čeprav nekateri pogoji za financiranje morda niso več izpolnjeni zaradi motenj pri izvajanju programov.
- (16) Zaradi motenj pri izvajanju programov številni projekti dejansko ne bodo imeli partnerja iz partnerske države. Da bi upravičenci v državah članicah lahko dokončali svoje dejavnosti, je primerno izjemoma odstopati od obveznosti, da imajo vsi projekti vsaj enega upravičenca iz partnerske države in da imajo vse dejavnosti dejanski čezmejni ali transnacionalni vpliv in koristi.
- (17) Obveznosti vodilnega upravičenca zajemajo vse dejavnosti, povezane z izvajanjem projekta. Zaradi motenj pri izvajanju projektov bi se vodilnim upravičencem lahko preprečilo izpolnjevanje njihovih obveznosti v zvezi s partnersko državo. Obveznosti vodilnega upravičenca bi bilo zato treba prilagoditi in po potrebi omejiti na izvajanje projektov v zvezi z državami članicami. Vodilnim upravičencem bi bilo treba tudi omogočiti, da lahko spremenijo pisni sporazum z drugimi projektnimi partnerji in začasno prekinejo nekatere dejavnosti ali sodelovanje z nekaterimi partnerji. Nazadnje bi bilo treba obveznost vodilnih upravičencev, da prenesejo plačila, prejeta od organa upravljanja, na druge partnerje, opustiti ali vsaj prilagoditi.
- (18) Da bi se zadevni programi lahko odzivali na izjemne okoliščine, je treba omogočiti, da se lahko projekti, ki obravnavajo migracijske izzive, v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih izberejo brez predhodnega razpisa za zbiranje predlogov.

- (19) Po začasni prekinitvi sporazumov o financiranju s partnerskimi državami so bila začasno ustavljena plačila, povezana s sodelovanjem Rusije ali Belorusije. Poleg tega v Ukrajini izredni ukrepi, ki jih je sprejela nacionalna banka, in varnostne razmere, ki so posledica vojaške agresije Rusije proti njej, ovirajo prenos denarja v tujino. Zato je primerno, da se omogoči neposredno plačevanje nepovratnih sredstev s strani organa upravljanja upravičencem projektov v državah članicah in partnerskih državah, katerih sporazumi o financiranju niso začasno prekinjeni.
- (20) Programi sodelovanja, ki jih podpira evropski instrument sosedstva, morajo določati metodo pretvorbe odhodkov, nastalih v valuti, ki ni euro. Ta metoda se mora uporabljati celoten čas trajanja programa. Zaradi finančnih in gospodarskih posledic vojaške agresije Rusije proti Ukrajini prihaja do nepričakovanih nihanj menjalnih tečajev. Zato je treba zagotoviti možnost spremembe te metode.
- (21) Zaradi motenj pri izvajanju programov organi upravljanja morda ne bi mogli prejeti bančnih nakazil iz nekaterih partnerskih držav, zaradi česar ne bi bilo mogoče izterjati dolgov od upravičencev projektov, ki se nahajajo v teh državah. V primeru partnerske države, ki je del svojega nacionalnega prispevka prenesla na organ upravljanja, bi bilo treba te zneske uporabiti za poravnavo takih dolgov. V primeru drugih partnerskih držav bi morali odstopiti od nalogov za izterjavo neizterljivih dolgov oziroma bi jih morala obravnavati Komisija.
- (22) V skladu z Uredbo (EU) št. 1299/2013 se veljavni pogoji izvajanja programov, ki urejajo finančno upravljanje ter vidike načrtovanja, spremljanja, vrednotenja in nadzora udeležbe tretjih držav prek prispevkov evropskega instrumenta sosedstva pri programih transnacionalnega sodelovanja, določijo v zadevnem programu sodelovanja in po potrebi tudi v sporazumu o financiranju med Komisijo, vladami zadevnih tretjih držav in državo članico, ki gosti organ upravljanja zadevnega programa sodelovanja. Čeprav bi se veljavni pogoji za izvajanje programov, ki urejajo te vidike, lahko prilagodili s prilagoditvijo programa sodelovanja, je treba določiti nekatera odstopanja od določenih določb Uredbe (EU) št. 1299/2013, da se omogoči veljavnost določb, sprejetih za programe sodelovanja, ki jih podpira evropski instrument sosedstva, tudi za program Interreg za regijo Baltskega morja in transnacionalni program za Podonavje.
- (23) Ker ciljev te uredbe, in sicer oblikovanja posebnih določb v zvezi z izvajanjem programov sodelovanja, na katere vpliva vojaška agresija Rusije proti Ukrajini, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (24) Financiranje, zagotovljeno v okviru te uredbe, mora biti v skladu s pogoji in postopki, določenimi v omejevalnih ukrepih, sprejetih na podlagi člena 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (25) Ker je nujno treba obravnavati migracijske izzive, ki so posledica vojaške agresije Rusije proti Ukrajini, in še vedno trajajočo javnozdravstveno krizo zaradi pandemije COVID-19, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (26) Da se državam članicam omogoči, da pravočasno prilagodijo svoje programe, da bodo lahko uporabile možnost, da ne sofinancirajo prispevka Unije za obračunsko leto 2021–2022, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa posebne določbe za trinajst programov čezmejnega sodelovanja, ki jih ureja Uredba (EU) št. 232/2014, in dva programa transnacionalnega sodelovanja, ki ju ureja Uredba (EU) št. 1299/2013, navedene v Prilogi k tej uredbi, v zvezi z motnjami pri izvajanju programov zaradi vojaške agresije Rusije proti Ukrajini in vpletenosti Belorusije v to agresijo.
2. Členi 3 do 14 te uredbe se uporabljajo za programe čezmejnega sodelovanja, ki jih ureja Uredba (EU) št. 232/2014 in so navedeni v delu 1 Priloge k tej uredbi.
3. Člen 15 te uredbe se uporablja za programa transnacionalnega sodelovanja, ki ju ureja Uredba (EU) št. 1299/2013 in sta navedena v delu 2 Priloge k tej uredbi.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljata naslednji opredelitvi pojmov:
 - (1) „partnerska država“ pomeni katero koli tretjo državo, ki sodeluje v programu sodelovanja, navedenem v Prilogi;
 - (2) „motnje pri izvajanju programov“ pomeni težave pri izvajanju programov, ki so posledica enega od naslednjih položajev ali njune kombinacije:
 - (a) delne ali popolne začasne prekinitve ali odpovedi sporazuma o financiranju, sklenjenega s partnersko državo, zaradi omejevalnih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 215 PDEU;
 - (b) vojaške agresije proti partnerski državi ali znatnih tokov razseljenih oseb v tako državo.
2. Za namene členov 3 do 14 te uredbe se uporabljajo tudi opredelitve pojmov iz člena 2 Izvedbene uredbe (EU) št. 897/2014.

Člen 3

Sofinanciranje

V položaju iz člena 2(1), točka (2)(b), se ne zahteva sofinanciranje prispevka Unije iz držav članic ali partnerskih držav za nastale in plačane odhodke, ki so vključeni v letne računovodske izkaze za obračunska leta, ki se začnejo 1. julija 2021, 1. julija 2022 oziroma 1. julija 2023.

Člen 4

Načrtovanje programov

1. Za uporabo člena 3 ni potreben sklep Komisije o odobritvi prilagoditve programa. Organ upravljanja o revidiranih finančnih preglednicah uradno obvesti Komisijo pred predložitvijo letnih računovodskih izkazov za obračunsko leto 2021–2022, in sicer po predhodni odobritvi skupnega nadzornega odbora.

2. Prilagoditve programa, ki jih sestavljajo skupne spremembe, ki ne presegajo 30 % prvotno dodeljenega prispevka Unije za vsak tematski cilj ali za tehnično pomoč, ki vključujejo prenos med tematskimi cilji ali s tehnične pomoči na tematske cilje ali s tematskih ciljev na tehnično pomoč, se štejejo za nebitvene in jih lahko zato neposredno izvede organ upravljanja ob predhodni odobritvi skupnega nadzornega odbora. Za take prilagoditve ni potreben sklep Komisije.

3. Skupne spremembe iz odstavka 2 ne potrebujejo dodatne utemeljitve, razen sklicevanja na motnje pri izvajanju programov ter, kadar je mogoče, odražajo pričakovani vpliv prilagoditev programa.

Člen 5

Upravičenost odhodkov za projekte, ki obravnavajo migracijske izzive

Odhodki za projekte, ki obravnavajo migracijske izzive zaradi motenj pri izvajanju programov, so upravičeni od 24. februarja 2022.

Člen 6

Projekti

1. Po začetku motenj pri izvajanju programov lahko organ upravljanja spremeni dokumente, v katerih so določeni pogoji za podporo projektom, ki so jih prizadele navedene motnje, v skladu z nacionalnim pravom organa upravljanja in brez predhodne odobritve s strani skupnega nadzornega odbora.

Te spremembe lahko zajemajo tudi zamenjavo vodilnega upravičenca ali spremembe finančnega načrta ali rokov za izvedbo.

2. Organ upravljanja lahko podpiše pogodbe po 31. decembru 2022, razen pogodb za velike infrastrukturne projekte, če se vse projektne dejavnosti, ki se financirajo v okviru programa, končajo do 31. decembra 2023.

3. Delež prispevka Unije, dodeljen za velike infrastrukturne projekte, lahko ob zaključku programa preseže 30 %, če je ta presežek izključno posledica nepričakovanega zvišanja dobavnih cen in cen v gradbeništvu zaradi višje inflacije od pričakovane.

Člen 7

Delovanje organa upravljanja

1. Preverjanja, ki jih izvaja organ upravljanja, so lahko omejena na upravna preverjanja, kadar preverjanja projektov na kraju samem niso mogoča. Kadar ni mogoče opraviti nobenih preverjanj, se z njimi povezani odhodki ne prijavijo za potrditev obračunov.

2. Ne glede na odstavek 1, kadar je bila infrastrukturna komponenta projekta uničena, preden je bilo mogoče izvesti preverjanja, se povezani odhodki lahko prijavijo za potrditev obračunov na podlagi častne izjave upravičenca, v kateri je navedeno, da je projekt pred uničenjem ustrezal vsebini, določeni na računih ali dokumentih z enako dokazno vrednostjo.

Člen 8

Vpliv projektov na čezmejno sodelovanje

1. V okviru izvajanja projektov, na katere vplivajo motnje pri izvajanju programov, se vpliv projektov na čezmejno sodelovanje in njihove koristi ocenijo v treh fazah:

(a) prva faza do datuma, ko so se začele motnje pri izvajanju programov;

- (b) druga faza od datuma iz točke (a);
- (c) tretja faza po koncu motenj pri izvajanju programov.

V zvezi s prvo in tretjo fazo se za to oceno uporabijo kazalniki in z njimi povezane ciljne vrednosti, ki jih upravičenci dosežejo v državah članicah in partnerskih državah, pod pogojem, da so upravičenci v partnerskih državah organu upravljanja lahko zagotovili ustrezne informacije.

V zvezi z drugo fazo so kazalniki in z njimi povezane ciljne vrednosti, ki se uporabljajo za navedeno oceno, tisti, ki so jih dosegli upravičenci v državah članicah in tistih partnerskih državah, katerih sporazumi o financiranju niso začasno prekinjeni in ki niso v položaju iz člena 2(1), točka (2)(b).

2. Upravičenost odhodkov za projekte se, kar zadeva vpliv in koristi čezmejnega sodelovanja, oceni v skladu z odstavkom 1.

3. V položaju iz člena 2(1), točka (2)(b), za projekte, ki vključujejo infrastrukturno komponento, ki se nahaja v partnerski državi, ni treba povrniti prispevka Unije, kadar ni mogoče izpolniti obveznosti, da se v petih letih po zaključku projekta ali v roku, določenem v pravilih o državni pomoči, ne sme bistveno spremeniti.

Člen 9

Sodelovanje pri projektih

1. Od datuma, ko so se začele motnje pri izvajanju programov, se lahko tekoči projekti nadaljujejo, tudi kadar nobeden od upravičencev iz partnerske države, ki je v položaju iz člena 2(1), točka (2)(a) ali (b), ne more več sodelovati.
2. Od datuma, ko so se začele motnje pri izvajanju programa, lahko skupni nadzorni odbor izbere nove projekte, tudi kadar v času izbora ne more sodelovati noben upravičenec iz partnerske države, ki je v položaju iz člena 2(1), točka (2)(a) ali (b).
3. Od datuma, ko se končajo motnje pri izvajanju programa, lahko organ upravljanja spremeni dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo projektom, da bi zajel upravičence iz partnerske države, vključene v vlogo za projekt, brez predhodne odobritve skupnega nadzornega odbora.

Člen 10

Obveznosti vodilnih upravičencev

1. Po začetku motenj pri izvajanju programov in dokler take motnje trajajo, vodilnemu upravičencu v državi članici ni treba:
 - (a) prevzeti odgovornosti za neizvajanje dela projekta, na katerega so vplivale motnje;
 - (b) zagotoviti, da so odhodki, ki so jih predložili upravičenci, na katere so vplivale motnje, nastali pri izvajanju projekta in ustrezajo dejavnostim iz pogodbe, o katerih so se dogovorili vsi upravičenci;
 - (c) preveriti, ali je odhodke, ki so jih prijavili upravičenci, na katere so vplivale motnje, pregledal revizor ali pristojni javni uradnik.
2. Po začetku motenj pri izvajanju programov ima vodilni upravičenec v državi članici pravico, da enostransko spremeni in prilagodi sporazum o partnerstvu z drugimi upravičenci.

Navedena pravica vključuje možnost popolne ali delne začasne prekinitve dejavnosti upravičenca iz partnerske države, dokler trajajo motnje pri izvajanju programov.

3. Vodilni upravičenec v državi članici lahko organu upravljanja predlaga potrebne spremembe projekta, vključno s prerazporeditvijo projektne dejavnosti med preostale upravičence.

4. Po začetku motenj pri izvajanju programov lahko vodilni upravičenec v državi članici organ upravljanja prosi, da ne prejme finančnega prispevka za izvajanje projektne dejavnosti v celoti ali delno.

Vodilnemu upravičencu v državi članici ni treba zagotoviti, da upravičenci v partnerskih državah čim prej in v celoti prejmejo celotni znesek nepovratnih sredstev.

5. V položaju iz člena 2(1), točka (2)(b), lahko vodilni upravičenec v državi članici in organ upravljanja v dogovoru z revizijskim organom preverita in sprejmeta zahtevek za plačilo, ne da bi revizor ali pristojni javni uradnik predhodno preveril odhodke, ki jih je prijavil upravičenec v partnerski državi.

6. Odstavki 1 do 5 tega člena se uporabljajo tudi za vodilne upravičence v partnerski državi, ki ni v položaju iz člena 2(1), točka (2)(a).

Poleg tega lahko tak vodilni upravičenec za čas trajanja motenj pri izvajanju programov od organa upravljanja zahteva tudi, da določi drugega upravičenca kot vodilnega upravičenca in izvede neposredna plačila drugim upravičencem zadevnega projekta.

Člen 11

Neposredna dodelitev

Po začetku motenj pri izvajanju programov in v času trajanja začasne prekinitve lahko skupni nadzorni odbor v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih izbere projekte, ki obravnavajo migracijske izzive zaradi vojaške agresije proti sodelujoči državi, brez predhodnega razpisa za zbiranje predlogov.

Člen 12

Plačila

Po začetku motenj pri izvajanju programov in brez poseganja v člen 6(1) lahko organ upravljanja finančni prispevek za izvajanje projektne dejavnosti prenese neposredno na upravičence pri projektih, ki niso vodilni upravičenec.

Člen 13

Uporaba eura

Metoda, izbrana za pretvorbo odhodkov, nastalih v valuti, ki ni euro, v euro, kakor je določena v programu, se lahko spremeni retroaktivno od datuma začetka motenj pri izvajanju programov z uporabo mesečnega računovodskega menjalnega tečaja Komisije v enem od naslednjih mesecev:

- (a) v mesecu, v katerem so nastali odhodki;
- (b) v mesecu, v katerem so bili odhodki predloženi v pregled revizorju ali pristojnemu javnemu uradniku;
- (c) v mesecu, v katerem je bil o odhodkih obveščen vodilni upravičenec.

Člen 14

Finančne odgovornosti, izterjave in povračila organu upravljanja

1. Po začetku moten pri izvajanju programov in v času trajanja motenj mora organ upravljanja upoštevati vse potrebne ukrepe za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov od upravičencev v partnerskih državah ali od vodilnih upravičencev v državah članicah ali partnerskih državah v skladu s postopkom iz odstavkov 2 do 5.
2. Organ upravljanja se lahko odloči, da bo neupravičeno izplačane zneske izterjal neposredno od upravičenca v državi članici brez predhodne izterjave prek vodilnega upravičenca v partnerski državi.
3. Organ upravljanja pripravi in pošlje dopise o izterjavi za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov.

Toda če upravičenci v partnerskih državah ali partnerska država, v kateri ima upravičenec sedež, odgovorijo negativno ali se ne odzovejo, organu upravljanja ni treba začeti upravnega postopka ali poskusiti z izterjavo od zadevne partnerske države ali začeti postopka pravnega varstva v zadevni partnerski državi.

Organ upravljanja dokumentira svojo odločitev, da ne bo začel prvega poskusa izterjave. Ta dokument se šteje za zadosten dokaz primerne skrbnosti s strani organa upravljanja.

4. Kadar se izterjava nanaša na zahtevek do upravičenca s sedežem v partnerski državi v položaju iz člena 2(1), točka (2) (a), in katerega sofinanciranje je prenešeno na organ upravljanja, lahko organ upravljanja poravna zahtevek za izterjavo z neporabljenimi sredstvi, ki jih je partnerska država predhodno prenesla na organ upravljanja.
5. Kadar se izterjava nanaša na zahtevek do upravičenca s sedežem v partnerski državi v položaju iz člena 2(1), točka (2) (a), in kadar tega zahtevka organ upravljanja ne more poravnati v skladu z odstavkom 4 tega člena, lahko organ upravljanja zahteva, da Komisija prevzame nalogo izterjave zneskov.

Kadar za zadevnega upravičenca velja zamrznitev sredstev ali prepoved dajanja sredstev ali gospodarskih virov na razpolago ali v njegovo korist, bodisi neposredno ali posredno, na podlagi omejevalnih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 215 PDEU, mora organ upravljanja zahtevati, da Komisija prevzame nalogo izterjave zneskov. Organ upravljanja v ta namen prenese svoje pravice v razmerju do upravičenca na Komisijo.

Organ upravljanja obvesti skupni nadzorni odbor o vseh postopkih izterjave, ki jih prevzame Komisija.

Člen 15

Odstopanja od Uredbe (EU) št. 1299/2013, ki se uporabljajo za transnacionalne programe

1. Z odstopanjem od člena 12(1) in (2) Uredbe (EU) št. 1299/2013 lahko odbor za spremljanje ali usmerjevalni odbor, ki ga ustanovi odbor za spremljanje in deluje pod njegovo pristojnostjo, izbere nove operacije, tudi če ni upravičenca iz partnerske države, ki je v položaju iz člena 2(1), točka (2)(a) ali (b), te uredbe, če so ugotovljeni transnacionalni vplivi in koristi.

Odbor za spremljanje oziroma usmerjevalni odbor lahko prav tako izbere nove projekte, tudi kadar v času izbora ne more sodelovati noben upravičenec iz partnerske države, ki je v položaju iz člena 2(1), točka (2)(a) ali (b).

2. Z odstopanjem od člena 12(2) in (4) Uredbe (EU) št. 1299/2013 se tekoče operacije lahko nadaljujejo, tudi kadar nobeden od upravičencev iz partnerske države, ki je v položaju iz člena 2(1), točka (2)(a) ali (b), te uredbe, ne more več sodelovati pri izvajanju projektov.

V okviru izvajanja operacij, na katere vplivajo motnje pri izvajanju programov, se vpliv transnacionalnega sodelovanja in njegove koristi pri operacijah ocenijo v skladu s členom 8(1) in (3) te uredbe.

3. Z odstopanjem od člena 12(5) Uredbe (EU) št. 1299/2013 lahko organ upravljanja spremeni dokumente, v katerih so določeni pogoji za podporo operacijam, na katere vplivajo motnje pri izvajanju programov, v skladu z nacionalnim pravom.

Navedene spremembe lahko zajemajo tudi zamenjavo vodilnega upravičenca ali spremembe finančnega načrta ali rokov za izvedbo.

Od datuma, ko se končajo motnje pri izvajanju programa, lahko organ upravljanja spremeni dokument, v katerem so določeni pogoji za podporo operacijam, da bi zajel upravičence iz partnerske države, ki so v položaju iz člena 2(1), točka (2)(a) ali (b), vključene v vlogo.

4. Z odstopanjem od člena 13(2) Uredbe (EU) št. 1299/2013 se za pravice in obveznosti vodilnih upravičencev uporablja člen 10 te uredbe.

5. Z odstopanjem od člena 21(2) Uredbe (EU) št. 1299/2013 in brez poseganja v odstavek 3 tega člena lahko organ za potrjevanje plačila izvede neposredno upravičencem, ki niso vodilni upravičenec.

6. Z odstopanjem od člena 23(4) Uredbe (EU) št. 1299/2013 se za upravljavska preverjanja, ki jih izvajajo organ upravljanja in kontrolorji, uporablja člen 7 te uredbe.

7. Z odstopanjem od člena 27(2) in (3) Uredbe (EU) št. 1299/2013 se za izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov in povračil organu upravljanja uporablja člen 14 te uredbe.

8. Z odstopanjem od člena 28 Uredbe (EU) št. 1299/2013 se glede metode, izbrane za pretvorbo odhodkov, nastalih v valuti, ki ni euro, v eure, uporablja člen 13 te uredbe.

9. Odstopanja iz odstavkov 1 do 8 se uporabljajo od datuma, ko se zadevni transnacionalni programi soočajo z motnjami pri izvajanju programov, in dokler te motnje trajajo.

Člen 16

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 9. novembra 2022

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
Z. STANJURA

PRILOGA

SEZNAM ZADEVNIH PROGRAMOV SODELOVANJA ZA OBDOBJE 2014–2020

DEL 1

SEZNAM PROGRAMOV ČEZMEJNEGA SODELOVANJA NA PODLAGI UREDBE (EU) ŠT. 232/2014

1. 2014TC16M5CB001 – ENI-CBC Kolarctic
2. 2014TC16M5CB002 – ENI-CBC Karelja-Rusija
3. 2014TC16M5CB003 – ENI-CBC Jugovzhodna Finska-Rusija
4. 2014TC16M5CB004 – ENI-CBC Estonija-Rusija
5. 2014TC16M5CB005 – ENI-CBC Latvija-Rusija
6. 2014TC16M5CB006 – ENI-CBC Litva-Rusija
7. 2014TC16M5CB007 – ENI-CBC Poljska-Rusija
8. 2014TC16M5CB008 – ENI-CBC Latvija-Litva-Belorusija
9. 2014TC16M5CB009 – ENI-CBC Poljska-Belorusija-Ukrajina
10. 2014TC16M5CB010 – ENI-CBC Madžarska-Slovaška-Romunija-Ukrajina
11. 2014TC16M5CB011 – ENI-CBC Romunija-Moldavija
12. 2014TC16M5CB012 – ENI-CBC Romunija-Ukrajina
13. 2014TC16M6CB001 – ENI-CBC Območje Črnega morja

DEL 2

SEZNAM PROGRAMOV TRANSNACIONALNEGA SODELOVANJA NA PODLAGI UREDBE (EU) ŠT. 1299/2013

1. 2014TC16M5TN001 – Program Interreg za regijo Baltskega morja
 2. 2014TC16M6TN001 – Transnacionalni program za Podonavje
-